

ний уряд підготується вже незабаром дати дозвіл на постійне перебування у Єдиних Державах списковій Борисові та його секретареві. Єпископ Борис перебував уже в ЗДА з початком цього року, але мусів виїхати, маючи американське візу тільки на 60 днів. Державний департамент заявив, що американський уряд готовий дати представникові совєтської церкви у ЗДА ті самі привілеї, що їх мав американський священник у Союзному Союзі. Право ЗДА вислати до Москви священника передбачене в листуванні з 1933 року між президентом Рузвельтом і міністром закордонних справ СССР Максимом Литвіновим. Американський священник у Москві не має ніякого контакту з совєтським населенням і не має права вступу до католицьких церков в СССР і може виконувати релігійну опіку тільки над членами американського й інших дипломатичних представництв.

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

В Джерсі Сіті і закордоном: Foreign and Jersey City Rates:
На рік \$12.00 One year \$12.00
На пів року 6.50 Six months 6.50
На три місяці 3.50 Three months 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ТРИВОЖНІ ПЕРСПЕКТИВИ

Десять років минуло від того часу, як виникла справа величезної маси вояків-утікачів і вигнанців чи — як їх загалом називали — «переміщених осіб», що опинилися із захоплених комуністами східно-європейських країн на зайнятих альянтами західно-європейських територіях. Між ними була й величезна кількість українців, переважно найсвідомішого елементу. Недарма бо окреслювано їх загалом як «політичну еміграцію». Тоді все громадське життя американських українців стояло під знаком цієї проблеми. Треба було рятувати і допомагати. Вже в 1944-му році створено центральну допоміжну організацію, Злучений Український Американський Допоміжний Комітет, а рік пізніше сама лише «Свобода» своєю т. зв. столярською акцією призбрала для цього Комітету понад 30,000 доларів.

Усі далішні роки стояли під знаком «експліативної проблеми»: преса, збори і всі імпреси відбувалися під ключем допомоги, рятунку та оборони втікачів у Західній Європі. Аж прийшов час масового переселення, власне можливостей переселення утікачів до цієї країни, — знову вся громадська енергія і праця американських українців була присвячена розв'язанню цієї проблеми. Результат: десятки тисяч нових наших співграждан українського походження в Америці.

Факт, що в цій своїй харитативно-рятувочій акції керувалися американські українці та їх інституції в першу чергу глибоким і шляхетним бажанням допомогти потребуючим, що характерно іхно вже пізнішою дотогочасну історію і що є, побіч волелюбності, «другою відчатою» американського народу, цілком вірно. Але не можна сказати, що в тій імпульсивній харитативній акції американських українців не було й деяких інших моментів, крім чисто харитативного. Наша преса з тих років повна міркувань і надій на «свіжу кров», саме на тих нових іммігрантів, що мали оживити наше громадське життя в цій країні, поширити його форми та вдосконалити його зміст, щоб у той спосіб краще та видатніше здійснювати головну мету нашого громадського життя: дати якнайбільший вклад у розбудову нової батьківщини і видатити та успішніше допомагати нашому народові у його змаганнях.

Ніхто не заперечить, що ці надії мали свою реальну підставу, як і ніхто не поважається твердити, що вони цілком завищені. Сьогодні, після закінчення десятиріччя, можна було б уже написати грубу книгу про напівправду знаменитого вислову: «Повсюди роллю нової імміграції в житті, творчості та змаганнях нашої спільноти. Очевидно, що далеко не зроблено всього, але на це ще не було або не могло бути досить часу чи нагоди. Висновок: можна мати ще великі надії на майбутнє.

Проте, дотеперішня практика вказує, що саме ці надії можуть завести, якщо своєчасно не протидіяти деяким загрозливим явищам. Ці явища — це своєрідна розв'язка і згасання від громадського життя та громадських обов'язків. Вачим же по суспендах членів наших братерсько-запозомових Союзів, які не вичають вкладок, бачимо по порожніх місцях на наших імпрезах, по чимраз менших пожертвах на народні цілі. Виходило б, що чим краще люди «стають на ноги», тим гірше на них стоять. Телевізори, авта, власні дом та зростаючі конта в банках, замість заохотити й спонукати людей віддавати ласкаві долі своєю активністю та жертвенністю на допомогу іншим і на користь доброї справи, відтягають їх від добрих діл і роблять в більшій або меншій мірі суспільними неприємностями. Огляньтесь довкола себе: нові моделі авт, виплачені моргеджі домі, нові сукні, сусідські чи родинні гостини, при яких «столяг вмиються». Але марна річ шукати імен багатьох з тих щасливців між платниками національного датку, жертводавцями на ЗУАДК чи хоч би навіть на фонд «Веселки».

Перспективи напередують сумні, якщо такому розвитку не будемо протидіяти. Давнішні іммігранти видержали при громадській

„ВЕСЕЛКА“ СКЛАДАЄ ІСПИТ

Не один раз читали ми в „Свободі“ про те, що добровільні доплати на видавничий фонд „Веселки“ — це іспит батьків, перевірка їх доблесті за душу дітей і проба їх національно-громадської свідомості.

Одночасно з батьками складає іспит також сама „Веселка“, бо ж ясно, що створення видавничого фонду на 1956 рік і хід акції „пожертв“ залежить від того, як справляється „Веселка“ з своїми завданнями в поточному році і чи виправдала покладені на неї відповідальності.

Є різні способи перевірки цього питання. Напевно деякі батьки, вихованці або літературні критики й мистці пишуть просто до редакції про те, як їм подобається зміст і оформлення журналістики. Але, є деякі факти тут, на місяці, що можуть послужити спостережливим матеріалом до висновків. Напр., знаю батьків, що мають дорослу дочку, яка два роки тому закінчила „Гай-скул“, отже не належить до читачів „Веселки“. А все так, вона радо жертвувала на „Веселку“, читають її з інтересом до дитячої літератури і дбайливо зберігають кожне число, щоб по закінченні річниця гарно його опрацювати і покласти на почесне місце в своїй шафі з книжками. На мові питання, чому цікавилася літературою для дітей і підтримувала її фінансово, хоч не мають власних малих дітей, вони відповіли: „То ж усі діти наші, бо це діти нашого народу!“ Це вже не особиста батьківська, а громадська справа.

Я певний, що таких похвальних і гідних висловлювань прикладів серед нашої громади більше. І в горішнім і в цюгорішнім списку жертвodawців на фонд „Веселки“ знаходимо прізвище 66-річного ковопробулого „українця“, який разом з дружиною живе самотньо і тяжко заробляв на прожиток. Проживають вони тут „без роду й племі“ розгубивши власних дітей у воєнній заміській. В тіх же снігах, я, вичитав прізвище самотнього чоловіка, що не має ні дружини, ні дітей, але, видно, розуміє громадське значення дитячої преси, приїжджає до неї впровадити останнього року. Який так поставився до цієї переважної частини громади, що, мовляв, дитина не хоче читати. Досвід переконав мене, що це неправда. Дитина радо читає (і слухає) літературні матеріали всякою мовою яку знає, якщо зміст буде їй цікавий. Але, будемо певні, що й ті ошукані діти звернуть свої очі на „Веселку“, коли цього року наше громадянство допоможе їй вийти з початкової стадії росту й одягнутися у колірну одягу. Якщо „Веселка“ має стати на правду зразковим журналом для наших дітей (а на це ми маємо всі можливості), то вона мусить гармонійно поєднувати свій зміст і форму. Це ми можемо досягти не тільки збільшенням датки, але й збільшенням кількості жертвodawців. Можна сподіватися, що цього року прийняття до збільшення фон-

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Дітройт, Міш.

у Літературному Мистецькому Клубі.

Заходами Правління ЛМК-Клубу в неділю 23 жовтня в приміщенні Українсько-Американського Осередку на вул. Карпентер відбувся творчий вечір поета Сигена Маланюка. Як майже завжди в нашій громаді, так і цього разу на цю саме неділю приїхало ціле море громадських святокулів. Іншого характеру, а саме: відкриття домашнього спортивного Т-ка „Червоний“ і храмове свято Свято-Покровської катедральної церкви УАПЦ. Тому на творчому вечорі людей було не густо (яких осіб 75-80), як на розміри української дітритської громади. Зокрема не було чимало членів та прихильників „жовтої“ лінійки, а всіма присутніми (тобто яких не було такого збігу „жовтих“) не оминули б нагоди по-слухати поезії С. Маланюка з уст самого поета.

Здається, всі поезії, що їх автор подав цього разу слухачам, вже друковані, зокрема у виданні УВАН збірці. Слід бачити, очевидно читачі та кожну пару — другу поезій нових, ще ніде надрукованих.

І ще одна завага: не зашкодило б до кожної читаної поезії (або хоч до більшої частини) додати коротенькі пояснення — коли і за яких обставин та чи та поезія народилася. Це дуже відповіло б і самому читачу, і присутнім

ПРАЦЯ Help Wanted—Female

Чи Ви знаєте машину до рахування?

Якщо Ви хочете знати про машину до рахування!
Якщо Ви гляділи б за можливостями праці!
Якщо Ви хотіли б працювати близько свого дому!

ТО ВИ

мабути с тою дівчиною, за якою ми шукаємо.
Телеф. HAWthorne 7-3121—Extension 2—New Jersey

ПРАЦЯ

Help Wanted—Male

ПОЖЕЖНИКИ

в „Лайсенс“ і досвідом
Coal Fire — Call
W. RALSTON & CO.
Bordentown Road
Old Bridge, New Jersey

ПРАЦЯ

В НОВИМ ДЕПАРТАМЕНТІ

Досконала школа для кожного з досвідом у фабриках, що переробляють текстиль і шовину.

Голоситесь особисто:

W. RALSTON & CO.
Bordentown Road
Old Bridge, New Jersey

ПОТРЕБНО МУЖЧИН

до будови, РОБІТНИКІВ — СТОЛЯРІВ

ПЛАМБЕРІВ.

Тільки одружені.

Голоситесь особисто:

MADISON PARK DEVELOPMENT

Corner of Ernsford Road and Bordentown Turnpike — off Route 9

Near South Amboy — New Jersey

ПЕРШОКЛАСНІ

НА НІЧНУ ЗМІНУ

„Branchard“ точильники, машинисти токарних верстатів, робітники до радіо-токарних частин, стругальники.

Мусить вміти сам справитися з роботою.

Даром госпідальності, медицина, хірургія

Платні сніданки і надзвичайні години

U. S. TOOL COMPANY, Inc.

225 No. 18th St., East Orange, New Jersey

Ampere-Bus No. 2

Праця—Help Wanted—Agency—Праця

Шукаєте праці — шукаєте робітника?

Зверніться до Агенції Посередництва Праці

TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY

33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. Orchard 4-1137

Особливо потрібні класифікації, або неекваліфіковані робітники, до праці в ресторанах:

КУХАРІ, БУФЕТНИКИ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ, ПОСІЛТАЧІ, ПОМІВНИКИ і ін.

Заходьте до нашої Агенції, яка існує вже 30 років!

Наша Агенція відома, що для кожного добрий і добре платний праця! Переконайтеся про це!

JOHN GELETY, власник

EVergreen 3-4450

Maple Coal & Coke Co.

Anthracite FUEL OIL Bituminous

OIL BURNERS — Sales and Service

72-74 BOX STREET BROOKLYN 22, N. Y.

Deliveries to: MANHATTAN • BRONX • QUEENS

Власник T. KUDIAK

ПРО НЕВРАЛГІЧНІ БОЛІ

й терпіння м'язів

Якщо ви терпіли колись на страшний невралгічний біль, який не можна було зняти нічим, крім болювочних засобів, то ви знаєте, що це означає.

Всіх нас, щоб дістати полегшення, потрібно було мук, які робили нас каліками, — то полегшення і полегшення, що пропало з життя.

Слідкуйте за новим ліком АНТРО

Лікарський винахідник висловлює, що та чудеса